

Oponentský posudek
na diplomovou práci Heleny Nechvátalové
Trestný čin zanedbání povinné výživy podle § 196 tr. zák.

Diplomová práce pracovává, jak správně uvádí diplomantka v úvodu své práce, v dnešní době ožehavé téma, u kterého se prozatím nepodařilo najít dostatečně silný (přesněji řečeno účinný) nástroj k plnění vyživovací povinnosti, zejména vyživovací povinnosti rodičů vůči dětem. Nepomohla k tomu ani novela trestního zákoníku umožňující uložit pachateli trestného činu zanedbání povinné výživy přiměřené omezení záležitostí v tom, aby se pachatel zdržel řízení motorových vozidel. V tomto smyslu je předložená diplomová práce aktuální a téma zpracování je společensky závažné.

Autorka postupně sumarizuje a rozebírá platnou trestněprávní úpravu, následuje rozbor ustanovení o sankcionování pachatelů a nakonec se zabývá vývojem právní úpravy, přičemž není zcela jasné, proč tak uchazečka nečiní již na začátku své diplomové práce. Nakonec podrobuje kritice koncepty, které mají tuto situaci řešit. Při zpracování práce nemohla autorka použít jen trestní předpisy, ale vzhledem k blanketnímu charakteru trestní normy musela podat výklad také o souvisejících normách občanského práva.

Diplomantka vychází z dostatečného počtu odborných pramenů, na základě kterých práci zpracovala. Použité prameny dělí na „komentářovou literaturu“, monografie a učebnice, internetové zdroje, právní předpisy, články, použitou judikaturu, ostatní zdroje. U použitých internetových zdrojů správně uvádí datum zobrazení. Použitou judikaturu ale označuje spisovou značkou, což ztěžuje kontrolu, nikoliv obvyklým označením, pod kterým byl ten který judikát publikován ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek.

Po obsahové stránce bych připomenula při výkladu pojmu výživné (str. 11 a násl.), že výživné zahrnuje nejen vyživovací povinnost a plnění, ale i například zajištění péče o zdraví nezletilého dítěte.

Na str. 22 chybí vlastní stanovisko autorky k případu, kdy povinná osoba posílá jen část výživného – půjde o trestný čin či nikoliv ?

Na str. 29, na které se rozebírá případ pachatele, který se domnívá, že mu svědčí zákonná povinnost vyživovat, ale ve skutečnosti tomu tak není; v takovém případě půjde spíše o pokus nezpůsobilým subjektem, než pokus na nezpůsobilém předmětu útoku.

Vzhledem k frekvenci takových jednání je třeba ocenit důkladný výklad případu účinné lítosti podle § 197 tr. zák. i podmínek sankcionování pachatele trestného činu zanedbání povinné výživy. I když je možné pachateli tohoto trestného činu uložit i jiný druh trestu než

trest odnětí svobody, praktické použití alternativ k tomuto trestu, s výjimkou trestu obecně prospěšných prací, je omezené.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě. Práce má velmi dobrou úroveň po stránce obsahové i formální.

Při ústní obhajobě doporučuji, aby se diplomantka zabývala otázkou sankcionování pachatelů trestného činu zanedbání povinné výživy.

Diplomovou práci hodnotím: velmi dobře.

V Praze 27. 7. 2018

JUDr. Marie Vanduchová, CSc.,